

2. rész: A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezés elleni védelme

Fő cél: A mezőgazdasági tevékenységből származó nitrát vegyületek által okozott vízszennyezés csökkentése, illetve megelőzése a nitrátérzékeny területeken

Mi számít nitrátérzékeny területnek?

- MePAR (Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer) szerinti fizikai blokkok szintjén közzétett a [43/2007. \(VI. 1.\) FVM](#) rendeletben szereplő blokkok
- az egységes környezethasználati engedélyezési eljárás alá tartozó állattartó telepek, valamint az állattartó telephez tartozó trágyatárolók területe
- a nagy létszámú állattartó telepek, valamint az állattartó telephez tartozó trágyatárolók területe, illetve a külön jogszabály szerinti trágyafeldolgozás területe.

Nagyon **fontos** a nitrátérzékeny területekkel kapcsolatban a nyilvántartás folyamatos vezetése, amely a **gazdálkodási napló** tápanyag-gazdálkodásra, trágyázásra, parcellaművelési adatokra, valamint az állattartásra vonatkozó lapjainak a vezetését jelenti.

A gazdálkodási napló vezetése nem csak a gazdálkodóknak, de azon magánszemélyeknek is kötelező, akik a háztartási igényeket meghaladó mértékben tartanak állatot.

(Magánszemélyek háztartási igényeit megszabja a [219/2004. \(VII. 21.\) Korm. rendelet](#).)

Trágya-kijuttatás szabályai

1. A szerves trágya-kijuttatás mennyiségi korlátja

Mezőgazdasági területre évente szerves trágyával kijuttatott N hatóanyag mennyisége nem haladhatja meg *170 kg/ha* értéket, beleértve a legeltetés során az állatok által elhullajtott trágyát, továbbá a szennyvizekkel, szennyvíziszapokkal és szennyvíziszap-komposztal kijuttatott mennyiséget is.

2. Lejtős területen történő trágyázás

- 12%-nál meredekebb lejtésű területre műtrágya és szerves trágya csak a jogszabályi feltételek mellett alkalmazható, ezen felül a kijuttatott műtrágyát haladéktalanul be kell dolgozni.
- 15% feletti lejtős területeken található ültetvények esetében istállótrágya kijuttatása csak az illetékes talajvédelmi hatóság által jóváhagyott talajvédelmi tervnek megfelelően történhet.
- 17%-nál meredekebb lejtésű területre trágya nem juttatható ki, kivéve a legelő állatok által elhullajtott trágyát.

3. Hígtrágya kijuttatás

- Hígtrágya csak talajvédelmi tervre alapozottan, a talajvédelmi hatóság felé történő bejelentését követően használható fel mezőgazdasági területen.
- 6%-os terepesés felett, pedig csak csúszócsöves eljárással vagy injektálással juttatható ki 12%-os lejtésig.

4. Műtrágya kijuttatás

- A szükséges műtrágya mennyiségét a talajvizsgálat alapján kell meghatározni, figyelembe véve a tápanyag-gazdálkodásra vonatkozó egyéb szempontokat.
- A gazdálkodónak **rendelkeznie kell 5 évnél nem régebbi talajvizsgálati** eredménnyel.

5. Szerves trágya termőföldön történő tárolása

Istállótrágya mezőgazdasági területen történő tárolása során be kell tartani az ideiglenes tárolására vonatkozó előírásokat:

- Ideiglenes trágyakazal mezőgazdasági táblán csak abban az esetben létesíthető, ha nincs felszíni víz 100 m távolságon belül.
- Az ideiglenes trágyakazalban a trágya maximum 2 hónapig tárolható.
- Ideiglenes trágyakazalt minden évben más helyszínen kell kialakítani.
- Az adott évben felhasználandó mennyiségnél több istállótrágya ideiglenes trágyakazalban a mezőgazdasági művelés alatt álló táblán **nem** tárolható.
- Trágyakazal **nem** létesíthető elszivárgás elleni védelem nélkül:
 - Vízjárta, pangóvízes területen, valamint alagcsövezett táblán
 - Október 31. - február 15. között mezőgazdasági művelés alatt álló táblán
 - Fagyott, vízzel telített, összefüggő hótakaróval borított talajon.

6. Trágyatárolóra vonatkozó előírások

- Az állattartó telepen képződött istállótrágyát, és hígtrágyát szivárgásmentes, szigetelt, műszaki védelemmel ellátott tárolóban kell gyűjteni, úgy, hogy a trágyatároló kapacitása elegendő legyen 6 havi trágya befogadására.
- Legeltetési állattartás esetén a tároló kapacitását az istállózott időszak hossza alapján kell megállapítani.
- Amennyiben a képződött trágya a gazdálkodó termőföld területein nem kerül felhasználásra, hanem azt rendszeres időközönként elszállítják, úgy a trágyatároló kapacitásának akkorának kell lennie, hogy két szállítás között a trágya tárolását biztosítsa
- Mélyalmos tartás esetén a képződött trágya és karámföld az előírások figyelembe vételével közvetlen kijuttatásra kerül termőföldre, akkor trágyatároló építése nem szükséges.

7. Silótároló

- A tároló aljzatának és a keletkező silólé összegyűjtésére szolgáló aknának meg kell felelnie a szivárgásmentességi előírásoknak.

Vízvédelmi sávokra vonatkozó előírások

Nem juttatható ki **műtrágya** a felszíni vizek partvonalától mért 2 méteres sávban.
Nem juttatható ki **szerves trágya**:

- az állóvizek partvonalától mért 20 méteres sávban,
- a völgyzárógátas halastavak és egyéb felszíni vízfolyások esetében a partvonaltól mért 5 méteres sávban (3 m-re csökkenthető, ha a mezőgazdasági művelés alatt álló tábla 50 m-nél szélesebb, 1 ha-nál kisebb területű),
- forrástól, emberi fogyasztásra, illetve állatok itatására szolgáló kúttól mért 25 méteres körzetben.

FONTOS:

- Trágyázás során a tápanyagok semmilyen módon nem juthatnak be a felszíni és felszín alatti vizekbe.
- Betakarítást követően a szármaradványok lebontása érdekében nitrogéntrágyát, az [59/2008. \(IV. 29.\) FVM rendelet](#) 3. számú mellékletében meghatározott mennyiség figyelembevételével lehet alkalmazni.

TILOS:

- 170 kg/ha/év nitrogén hatóanyag érték feletti szerves eredetű trágya kijuttatása.
- az adott évben felhasználandó mennyiségnél több istállótrágyát ideiglenes trágyakazalban a mezőgazdasági művelés alatt álló táblán tárolni.
- vízjárta, pangóvízes területen, valamint alagcsövezett táblán, továbbá október 31. és február 15. között mezőgazdasági művelés alatt álló táblán, valamint fagyott, vízzel telített, összefüggő hótakaróval borított talajon ideiglenes trágyakazalt létesíteni elszivárgás elleni védelem nélkül.
- a trágya kijuttatása: október 31-től február 15-ig.
- az őszi kalászosok fejtrágyázása február 1 előtt.
- könnyen oldódó nitrogén trágyát kijuttatni a betakarítás után, ha megfelelő talajfedettséget biztosító növény vetésére 15 napon belül nem kerül sor.